

БЕОГРАДСКА ОПШТИНА

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ 6 дин.
 НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 "
 НА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ 9 "

НЕДЕЉА 23 ЈУЛА 1895.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

Командант VII. пуковског округа ак том својим од 14. јуна тек. год. Бр. 5510. известио је суд општине Београдске да ће регрутна комисија вршити ове године регрутовање за ову општину 15. и 16. Августа, а 17. 18. 19. и 20. Августа тек.

год. преглед свију неспособних обвезника. На основу чл. 5 правила за регрутовање, регрутної комисији имају да престану:

Сви обвезници регрути;

Сви привремено неспособни од прошлих година, и сваки да понесе собом уверење о неспособности.

Неспособни задругари појединих регрута, као и они, који су служили у сталном кадру по 2 године, па као такви дају права регруту на скраћени рок службе, и да понесу собом своју војничку исправу. Сви они обвезници, који се осећају да су онеспособили за војну службу, ако желе да се подвргну лекарском прегледу.

Овом приликом а на основу претписа Г. Министра војног од 3. Јануара тек. год. Фј. № 8875. и команданта Дунавске Дивизије од 8. Маја тек. год. № 2738. имају се подврћи поновном лекарском прегледу, сви неспособни обвезници од 21. до 50. године.

Према овоме, сваки онај који је ма кад оглашен за неспособног, а није старији од 50. год. дужан је престати на поновни лекарски преглед, у напред означене дане, и собом понети уверење о неспособности, па ће му се по извршеном прегледу, ако је неспособан издати ново уверење снабдевено са потписом председника и лекара регрутне комисије за ову годину.

По извршеном прегледу, а то је 20. Августа, неће се више нико подврћи лекарском прегледу, већ сваки онај, који није прегледан, сматраће се, као да није хтео следовати позиву и са њим ће се даље по закону поступати. Исто тако и уверења, која не буду снабдевена са пот-

писом горњих, неће се после 20. Августа сматрати као званичан докуменат.

Рад комисије почињаће тачно у 7. сати пре подне, у здању ово — општинског суда.

Од Суда Општине београдске 12. Јула 1895. године ОВБр. 1146. у Београду.

О Г Л А С

На основу решења Г. Министра војног до 8 Јула ове године ФБНо 5085 и наредбе команданта Дунавске дивиз. области од 13 овог месеца Но. 106. Примеће се ове године у пешадиску подофицирску школу до сто питомата.

Кандидати који желе да ступе у ову школу треба да имају ове услове

1., Да нису млађи од 17 ни старији од 20 година.

2., Да су свршили најмање два разреда гимназије или реалке, и да имају за ово школску сведоџбу.

Кандидати који желе да ступе у ову школу треба да се пријаве овој команди најдаље до 15 Августа тек. год., са писменом молбом, уз коју треба да приложи ова документа

1., Крштеницу о годинама старости.

2., Школску сведоџбу о свршеним школама.

3., Дозволу од родитеља или татора да могу ступити у школу.

4., Уверење о владању у опште.

5., Уверење да је српски поданик.

Кандидати могу се пријавити и команданту подофицирске школе непосредно, а најдаље до краја месеца Августа.

Из канцеларије VII. пук. округа. 15. Јула 1895. год. Но. 6857. у Београду.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Пелцовање деце и осталих непелцованих лица трајаће још најдаље до 1 Августа ове године. С тога нека сваки онај, који се жели пелцовати, похита на пелцовање до одређеног дана.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

ВАЖНИ САСТАНАК
10. Јула 1895. год.

Председавао председник г. Мијило М. Богвић, одборници су били г. г. Стеван П. Поповић, М. Милашиновић, Коста Петровић, Ник. Д. Стевановић, Љ. Марковић, Горчаков Миловановић, Јанаћ Костандинов, Јарослав Безуха, Мил. Ж. Мариновић, Др. Никола Х. Николић, М. Јовичић, Јеретије А. Милвојевић Јован Растић, Борђе Димитријевић.

I.

Прочитан је записник одборних одлука седнице држане 1. Јула 1895. год. и у одлуци КНБр. 455 учињена је *измена*:

да један од страних стручњака буде хидротехничар а не техничар.

II.

Председник надзорне комисије за осветлење и трамвај саопштава одбору, да безимено друштво трамваја града Београда тражи, да изборни суд решава и о томе, да ли друштво може вршити превоз путника с прекидом на трошаринским станицама, ако би тај изборни суд нашао, да општина има права, да наплаћује трошаринску таксу на трамвајска кола при улазу у рејон варошки.

Одбор је *решио*:

да изборни суд састављен од општине и трамвајског друштва има решавати само о томе: да ли општина има права да наплаћује трошаринску таксу на кола трамвајска кад у варош улазе, остајући и даље при своме решењу од 9. Марта 1895. године АБр. 1777.

III.

Председник надзорне комисије за осветлење и трамвај саопштава одбору акт друштва за осветлење вароши, у коме друштво тражи, да се што пре позове изборни суд ради решавања спорних питања и да се изабере други председник ового суду, пошто досадањи председник г. Алекса Јовановић мора да путује у бању ради лечења.

По пречитању тога акта АБр. 4161. и по са слушању председника комисије, да би требало изабрати и друге судије, пошто су досадање променуле свој положај, те неће моћи извршити задатак, — одбор је *решио*:

да све спорове, што општина београдска има са концесionarима због осветље-

ва вароши, због трамваја и грађења коп-
касте калдрме решавају од њене стране
ова лица: г. Ђорђе Стевановић министар
на расположењу као председник; г. г. Дра-
гомир Рајовић, председник главне контро-
ле и Гргур Миловановић проф. вел. школе
као чланови и г. Марко К, Ђорђевић се-
кретар касације као заменик.

Сва досадања решења односно избора
личности за судије изборнога суда овим
се уништавају,

IV.

Председник општине извештава одбор, да је
одборско повереништво, изабрано у седници од-
борској од 8. јуна 1895. год. ТОБр. 113. у ства-
ри невршења и неиспуњавања уговорених обве-
за од стране трамвајског друштва, — поднело
свој извештај са мишљењем, какве мере треба
предузети, те да се заштите интереси општине
и интереси свега грађанства и стане на пут са-
мовласној и противуговорној радњи друштвеној.

По прочитању тога извештаја одбор је *решило*:

да се исти извештај у свему усвоји
и да суд у најкраћем року изврши све оно
што се овим извештајем од повереништва
предлаже.

У

Сходно решењу одборском од 1. Јула 1895.
год. АБр. 3889, председник подноси протокол
саслушања Петра Б. Јоакимовића, из кога се
види да Јоакимовић признаје да није набавио
справе за пражњење нужника и помијара у уго-
вореном року, нити подноси доказа, да ће те
справе набавити. Па како је увиђајем комисиј-
ским утврђено, да Јоакимовић нема ни примитивних
справа и да није у стању да овај посао
врши не само као што треба, него никако а ме-
ђутим је велика потреба да се у многим домо-
вима што пре испразне нужници и помијаре, —
то је одбор општински а по прочитању понуде
Јулке Свет, Јовановића Рада Антића АБр. 4236
решило:

да се одузме од Петра Б. Јоакимовића
право чишћења нужника и пражњења по-
мијара у Београду, дато му решењем од-
борским од 18. фебруара 1895 год. АБр.

996 и да се уговор, закључен са њиме
по решењу одборском од 23. марта 1895.
год. АБр. 2010. о вршењу овога посла
сматра за раскинут, пошто није испунио
погодбе, уговором предвиђене; кауција од
хиљаду динара да се унесе у касу оп-
штинску као приход од неиспуњења уго-
вора; да суд општински одмах распише
стечај за уступање овога посла другоме
концесионару. За време док се пражњење
нужника и помијара не успуни другоме
лицу, суд општински може допустити Јулки
Св. Јовановић и Раду Антићу и сваком
другом лицу да са примитивним справама
празне нужнике и помијаре по већ пропи-
саним погодбама и ценама и то само онда,
кад се комисијски предходно утврди, да
дотично лице има потребних справа за овај
посао.

VI.

По прочитању акта управе вар. Београда и
њених одељења АБр. 4102, 4204, 3990, 4103,
4477, 3995, којима се траже уверења о владању
и имовном стању извесних лица, — одбор је
изјавио:

да је Јаков Витошевић поштар доброг
владања и сиротног имовног стања; да су
му непознати: Анка жена Недељка Ата-
насијевића наредника, Стеван Радуловић
робијаш, Вероника С. Лепеш бив. служав-
ка, Стеван Димитријевић бив. служител, Живко
Спасојевић пиљар, Јанча Ми-
ковић момак лебарски, Васиљко Васиљевић,
папуција и његов син Коста.

VII.

Председник износи одбору на мишљење молбу
Јохана Ризнера и његове браће и сестре, којом
моле за уверење о њиховом породичном односу.
По прочитању те молбе СБр. 10790, одбор је
изјавио мишљење:

да се молимцима не може дати тражено
уверење све донде, док своје наводе не
докажу пуноважним исправама.

VIII.

Председник износи одбору на решење молбе
општинских чиновника за осуство од дужности
ради лечења.

По прочитању тих молби АБр. 4930, 4068,
3997, одбор је *решило*:

Одобрава се Катарини Цветковић оп-
штинској бабици осуства два месеца, Ми-
хајлу Т. Васићу, чиновнику управе водо-
вода тридесет дана, Димитрију Кнежевићу
општинском марвеном лекару једномесечно
и Јакову Јелисавчићу секретару суда оп-
штинског пет недеља, — свима ради ле-
чења с тим, да им се осуство има рачу-
нати од дана кад га стане употребљавати.
Мијајло Т. Васић одбија се од тражења
тримесечне плате у напред.

IX.

По прочитању молбе Ружице удове пов. Сте-
вана Џаџића, бив. олд. трговца одбор је *решило*:

Да се молитељици Ружици Џаџића из-
даје из општинске касе а из партије од-
ређене на издржавање општинске сиротиње
шесдесет динара месечно на име издржа-
вања од 1. Јула 1895. год.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У
времену од 12. Јула до 19. Јула 1895. год.
допутовало 677, отпутов. 610, Од којих су:

- а.) Пола: муш. 624, жен. 53, св. 677.
- б.) Вероисповести: православне 540, не-
православне 111, мојсијевске 18, мухамедан-
ске 8, свега 677.
- в.) Постојбина: Србија 491, А.-Угарска
116, Босна и Херцеговина 6, Црна Гора —,
Турска 15, Грчка —, Бугарска 16, Румуни-
ја 2, Русија, 6 Германија 10, Француска 6,
Итал. 5, остале државе 3, ван Европе 1.
- г., Занимање путника: Тежаци и еко-
номи 13, Занатлије 48, Трговци 280, ин-
дустијалци 6, шпекуланти и предузим. 4,
Гостионичари 12, Интелоген. и војска 210,

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУБИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

Издајемски Савет Вел. Школе направио првом. издодан-
ском народом општ. београдске).

Мото:

„Пора намъ перестать быть
умными чужими умомъ и
славными чужою славою“.

Карамзинъ.

(НАСТАВАК)

Пре но што су се главне војске не-
пријатељске судариле, у почетку 1717. год.
било је више сукоба међу Турцима и Бе-
саревцима. Ми ћемо поменути само неко-
лико. Турци из Београда и Оршаве чинили
су честе испаде, пљачкајући и палећи по
околини, што год су где дограбили. У је-
дном нападу потуче их Мерсије код Пан-
чева. А једном Турци допру до Карловца
и спале их. Важнији је сукоб с Турцима
у Србији „То је било у нашој *Љешници*.
Турци су хтели да спусте из Дрине у Ша-

бац неке своје шајке и чамце, да ојачају
своју флоту у Шапцу. Ово нису могли да
учине пловећи Савом. Јер је генерал Пе-
траш био посео сву Савску обалу немач-
ком војском, зато Турци намисле да пре-
вучу ово сувим друмом, који је водио из
Зворника у Шабац преко Љешнице, за без-
бедност овога пута, Турци су били навра-
вили у Љешница два повећа шанца и 7
чардака и све су ово били угодили за сна-
жну одбрану. Генерал Петраш сазна за ово,
па пређе 25. маја (1717) преко Саве са
1200 људи и 2 тона и скриве се у једну
шуму. Преко ноћ тога дана пошле једно
300 хусара према Шапцу и Зворнику, да
пазе и сузбијају Турке, ако би с тих страна
долазили у Љешницу, а он се с осталом
војском прикравде ближе к Љешница и 26
маја, зором јурне на први турски шанец.
обије капију на њему и заузме га. Узме
за тим, истина после доста уторне борбе,
и други шанец, а и свих 7 чардака; убије
до 300 Турака и отме им 7 барјака и 1
тсн, па се врати натраг преко Саве. И
Турци се нису више, тако олако служили
овим путем. Петраш је изгубио овом при-

ликом 43 мртва и 54 рањена своја војника.⁽¹⁾

Срби Шајкаши с немачком флотом, коју
је Евгеније увећао и наоружао, чинили су
важне услуге, при превозу војничких по-
треба, и храбро се борили са турским
флотом на Дунаву Сави и Тиси.

При саабдевању Панчева храном из
Петроварадина иста је возња Дунавом у
Тису, а одавде је преко ритова и потока
у Панчево. Такав један транспорт за Пан-
чево водио је Петраш. Он се крене пре
него што су стигле велике царске лађе
које на путу беху. На ушћу Тисе наиђе
он на неколико турских фрегата, које га
одмах нападу. Пошто су ове биле, по
броју и по величини, далеко надмоћније,
буду царске шајке потучене, те их 19,
које потону каје у турске руке допаду.
У шапцу, у којој беше Петраш, удари не-
пријатељско таве у буре с барутом, које
се запали. Петраш се истина спасе у другу
шајку, но буде рањен и као заробљеник у
Београд одведен.⁽²⁾

¹ На истом месту, стр. 254.

² Летописец М. Срп. књ. 157, стр. 117—118. — Вит-
ковић вели да је Петраш ноћу успео да одведе храну

вади 27, раденици и помоћници 4, Пиљари и бозар. 1, наднич. и слуга 29.

Из статистичног одељења суда општине вар. Београда 19. Јула 1895 г. Београд.

О Б Ј А В Е

Суду општине београдске потребна је једна зграда, за лифтеричну болницу од 1. Новембра ове године.

Зграда ова треба да је у близини опште државне болнице у кварту палилулском, да има 6—8 соба већих и 2 мање, да је од тврдог материјала да је видна и подпуно употребљива за становање и да је у засебној авлији. Осим соба, треба да има шупу, подрум и воду у авлији за пиће.

Ко има овакову зграду и жели је дати под закуп, нека до 1. Августа ове године поднесе суду писмену понуду. У понуди поред осталог треба да буде означено, колико тражи на име кирије годишње, и улица и број где се зграда налази.

АБр. 3166 — Од суда општине града Београда, 22 Јуна 1895 год. у Београду.

Суду општине Београдске потребна је једна зграда за смештај канцеларија општинског, грађевинског одељења и управе београдског водовода, од 1. Новембра ове године.

Зграда треба да је у близини суда општинског да има најмање 16 средњих и 4 велике собе, да је зграда од тврдог материјала, да је видна и потпуно употребљива за становање. У авлији ове зграде нужно је да има 3 магацина озидана који нису влажни или 3 шупе које се могу употребити за оставу ствари, сем тога да има и воду, уведену у згради за пиће.

Ко има овакову зграду, и жели је дати под закуп, нека до 1. Августа ове године поднесе писмену понуду суду. У понуди поред осталог треба да назначи, колико

тражи на име кирије годишње, као и улицу и број где се зграда налази.

Зграда може бити двоспратна, или приземна, или два одељења у једној авлији.

АБр. 3646 — Од суда општине београдске, 22 Јуна 1895, год. У Београду.

Суду општине београдске, потребна је једна зграда за смештај канцеларија кварта варошког управе вар. Београда, од 1. Новембра ове године.

Зграда треба да је у средини реона кварта варошког, да је од тврдог материјала, да је видна и подпуно употребљива за становање, да има најмање 8 соба, сем других одељења као шупе, подрума и т. д.

Ко има овакову зграду и жели је дати под закуп, нека до 1. Августа ове године, поднесе суду писмену понуду, у којој поред осталог треба да буде назначено, колика се кирија годишња тражи, као и улица и број зграде где се иста налази.

АБр. 3163 — Од суда општине града Београда, 22. Јуна 1895 год. у Београду.

Суду београдске општине, потребна је једна зграда, за смештај канцеларија кварта Савамалског управе вароши Београда, од 1. Новембра ове године.

Зграда треба да је у средишту реона кварта Савамалског, да је од тврдог материјала, да је видна и подпуно употребљива за становање и да има најмање 6—8 соба, са осталим другим потребним одељењима, као подрум, шупу и т. д.

Ко има овакову зграду и жели је дати под закуп, нека до 1. Августа ове године поднесе писмену понуду суду, у којој поред осталог треба да буде означено, улица и број где се зграда налази и колика се кирија годишња за исту тражи.

АБр. 3164 — Од суда општине београдске, 22. Јуна 1895 год. у Београду.

Економно одељење суда општине Београдске, држаће лицитације за издавање под закуп општинских добара и права и то: Кауција се полаже 80 динара.

I. На дан 5 Августа од 3—5 сати по подне, лицитају за издавање под закуп дубана испод читаонице код саборне цркве. Кауција се полаже 200 дин.

II. На дан 8 Августа од 3—5 сати по подне, лицитацију за давање под закуп њиве до „Убанлића“ винограда.

Кауција се полаже 50 дин. Све ове лицитације вршиће се у канцеларији економног одељења, где се и остале погодбе могу видети.

Позивају се лицитанти да означених дана дођу и лицитирају.

АБр. 3530, 3757, 3758. — Од суда општине Београдске, 22 Јуна 1895 године у Београду.

О Б Ј А В А

На дан 24. о. м. држаће се у грађев. одељењу код Лондона писмена лицитација за грађење болнице за дечије болести.

Кауција износи 10.000 динара.

Понуде предају се у затвореном куверту и морају бити снабдевени са прописном таксеном марком. Отварање понуда је тачно у 5 сати после подне.

Предрачуи се може видети у грађев. одељењу код Лондона.

Из канцеларије грађевинског одељења суда општине београдске ГБр. 1008 4. Јула 1895. године.

О Г Л А С

Пошто објављена лицитација за 11. тек, месец а за издавање под закуп права употребе однадака од ђубрета које се износи из вароши није се могла држати, зато што није било довољно лицитанта, — то ће економно одељење према решењу суда АБр. 4281 од 12 т. м. држати другу ли-

Сад да се вратимо главној војсци ће саревој под Евгенијем. Спремивши и уредивши војску, што је боље могао, и припремив у потаји све, што је потребно за прелаз преко Дунава, Евгеније 14. јуна спусти војску низ Дунав за по сата под Панчевом, и избије на панчевачку страну Дунава. „Турци су сад престрављено и уплашено гледали Дунаво, покривено и посуто толиким великим и малим лађама, шалуцама, ораницама шајнама и чамцима, а знали су, да, поред Београда, тог јединог водезог пута, није проишло ни један чамца, ни један чун; а турска се флота кукавачки крила иза острва или је бегала Београду или Смедереву.“ Сутра дан 15 јуна пређе прво одељење Тесареваца под Мерсијем код Вишњице преко Дунава, и заузео околне висове, па у брзо поставе мост на Дунаву од 84 лађе, преко кога до мрана пређе сва војска Евгенијева на 45 750 пешака и

28743 коњаника.⁽¹⁾ Турци нису ни покушавали, да спрече прелаз преко Дунава, или да га бар отежају, те за то Тесаревци, при прелазу не изгубе ни једног војника.⁽²⁾

Прешавши с војском Дунав, Евгеније отпочне одмах опсађивање Београда. А једног ђенерала пошље, те очисти Срем од Турака и заузео Земун. На Сави намести мост, и са једним низом утврђења онаса Београд од Саве до Дунава. Ко год што је негда римски војвода Цезар радио, опсађујући Алезују, тако сада и Евгеније онаса прво опсађене Турке у Београду, а за тим подиже по венцу врачарском, од Саве до Дунава, утврђену линију, иза које се борио против главне турске војске, која под Ђуприлићем дође у помоћ Београду. За време док је он подизао ова утврђења Турци су га често узамиравали⁽³⁾ и покушавали да обнове везу са Шапцем и Београдом, али без успеха. А бањалучке

Турке, њих неколико стотина коњаника и многе лађе, који пођу у помоћ Београду, сусретне, између Кадиша и Живице један српски капетан са својим драговољцима, и отера их натраг, отевши им једну лађу.⁽⁴⁾

После свршених утврђења Тесаревци отпочну страховиту вагру из топова 23 јула која је трајала два дана и две ноћи, и нанесу граду много штете

Али и Ђуприлић је наглио Београду у помоћ 8. јула већ је био у Нишу, а 1. авг. појаве се Турци, 150000 људи, код Гроцке⁽⁵⁾ Као год што су негда Гали са огромном помоћном војском опколили Цезара, који опсађиваше Алезују, тако сад Турци опколе Тесаревце под Евгенијем и опседну их, за тим подигну око њих утврђења и отпочну их тучи из 140 топова и 30 мерзера.

(НАСТАВЉА СЕ)

¹ Нам нег узима да је Евгеније имао под собом код Београда 80 000 људи (Gesch. d. osm. Reiches, IV, 154)

² Види леп, до ситница, описан прелазак Тесареваца преко Дунава у Годишњици Н. Чупића, књ. VII, страна 254—261.

³ О овоме види опширније у Годишњици Н. Чупића, књ. VII, стр. 262—282.

⁴ На истом месту, стр. 279.

⁵ Нам нег в: J. Gesch. d. osm. Reiches, V. IV, S. 153—154.

у Панчево, на счиглед велике турске флотиле али додаје да је Петраша, при повратку, начала турска флотила, в. у ужасном боју, победи Шајкаше, којих већина изгубе, а Петраша заробе (Гласник 67, LXXVII—LXXV).

